

Oponentský posudek na bakalářskou práci Viktorie ROGLOVÉ

À la recherche de l'identité féminine dans le roman du terroir

Předložená bakalářská práce má poněkud zavádějící název, z něhož není *a priori* zřejmé, že se má jednat o frankokanadskou literaturu (rurální román existuje i ve Francii a dalších zemích) ani že korpus výhradně sestává z románů Germaine Guèvremontové. Doporučovala bych tematiku zúžit už v samém názvu, aby lépe odpovídal obsahu studie. Naopak struktura bakalářské práce je velmi jasná a přehledná: postupuje od obecného kontextu (vznik a vývoj rurálního románu, postavení žen v dobové literatuře) k analýzám konkrétních textů.

Celkové nastínění situace ve druhé polovině devatenáctého století sice zhruba souhlasí, nicméně autorka by si měla dávat pozor na příliš obecná tvrzení (hned první věta „Les femmes restent hors de l'attention du monde littéraire depuis des siècles.“ by se dala v západní tradici úspěšně rozporovat) nebo na posunuté interpretace (vztahy mezi katolickou církví a vládami jsou v devatenáctém století mnohem složitější, než autorka naznačuje...; označení „patriarchát“ by si také zasloužilo nějaký upřesňující komentář vzhledem k tomu, že řada kanadských historiků tradiční quebeckou rodinu vidí jako „ultrakatolický matriarchát“; také pozor na skoky v čase a z nich vyplývající anachronismy apod.).

Druhá, analytická část práce, v níž se studentka zabývá konkrétními texty, je po mém soudu velmi zdařilá, byť překvapivě stručná. Autorka se suverénně pohybuje mezi jednotlivými díly i sekundární literaturou a veškerá svá tvrzení spolehlivě dokládá vhodnými citacemi. Pravdou je, že analýzy ženských postav by bylo možné podstatně rozšířit a prohloubit! Jejich fyzické handicap, někdy problematický vztah k mateřství, vzájemné přátelství a intriky částečně odpovídají tradičním rurálním románům, ale zároveň tento žánr do jisté míry zevnitř podrývají. Bylo by dobré více se zaměřit na „změny v horizontu tázání“ dobových čtenářů. Co mohli očekávat, a čím je Guèvremontová překvapila? Úspěch románu a následní filmové adaptace svědčí o tom, že publikum už bylo do značné míry připravené na změnu optiky... Na druhé straně oproti skutečně „ženským“ románům šedesátých let je autorka *Příchozího* ještě velmi poplatná rurální tradici. Právě tuto její roli průkopnice nacházející se mezi dvěma myšlenkovými světy by stálo zato podrobněji prozkoumat.

Závěr bakalářské práce je velmi stručný (necelé tři strany) a odpovídá spíše českým sklonům znovu shrnout již řečené než francouzskému modelu „otevření“ problematiky dalším otázkám a novým perspektivám.

Po čistě formální stránce nemám až na pár překlepů a typografických nedostatků (typicky neindexované „e“ v označení staletí) žádné výhrady. Viktorie Roglová píše elegantní a čtivou francouzštinou, která vysoce přesahuje obvyklou úroveň bakalářských prací.

Co se týče hodnocení, přiznávám, že jsem trochu na vážkách: úroveň jazyka je vynikající a studie formálně splňuje veškeré náležitosti předepsané pro tento typ akademických prací. Zároveň se nedokážu zbavit dojmu, že studentka „má na víc“ a že druhá část práce byla sepsována ve spěchu, takže ke konci působí poněkud odbytě. Jako by se autorka už chtěla rychle se vším vypořádat a utnout další pochyby. Je to škoda, protože po analytické části by dávalo smysl vrátit se k některým příliš schematicky načrtnutým přehledům z úvodu a trochu je zproblematizovat. Ač to tak zvnějšku může působit, rurální román ve skutečnosti nebyl ideologickým monolitem, nýbrž dlouhodobě se vyvíjejícím žánrem s celou řadou nuancí a variant. Guèvremontová nějakým způsobem reaguje na pravidla žánru (znala i jeho parodie) a citlivě je posouvá, aniž by ztratila čtenářskou přízeň. Stálo by zato hlouběji analyzovat její narativní strategie a ukázat, do jaké míry si v rámci tradičně maskulinního žánru dokázala obhájit své místo na slunci. Předložená bakalářská práce nabízí celou řadu skvělých postřehů rozestých do jednotlivých kapitol, ale chybí nějaký skutečný „závěr“, který by pozměnil, opravil a upřesnil dosavadní pohled na studovanou autorku.

Bakalářskou práci Bc. Viktorie Roglové doporučuji k obhajobě. Podle jejího průběhu se přikloním k hodnocení „výborně“, nebo „velmi dobře“.

V Praze dne 23. 8. 2021

Doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.